

Varkenshouderij Heijligers en Van Gennip te De Rips

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
en de aanvulling daarop**

26 februari 2008 / rapportnummer 1868-98

1. OORDEEL OVER HET MER

1.1 Oordeel

De heer M. Heijligers en mevrouw N. van Gennip willen hun bedrijf aan de Eiermijndreef 3 te De Rips wijzigen en uitbreiden. In de nieuwe situatie worden nieuwe stallen gerealiseerd voor het houden van: 2.429 zeugen, 900 opfokzeugen, 6 dekberen, 360 gespeende biggen, 40 zoogkoeien, 3 overige rundvee- en fokstieren en 1 volwassen pony. Hiervoor wordt een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer aangevraagd. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Gemert-Bakel is hiervoor het bevoegde gezag. Tijdens de toetsing heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage¹ (verder de Commissie) geconstateerd dat het MER niet voldoende informatie bevatte om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De informatie die ontbrak had betrekking op:

- de luchtwasser;
- de gevolgen voor de natuur;
- de geurhinder en
- het meest milieuvriendelijke alternatief.

Op 12 december 2007, 16 januari 2008 en 1 februari 2008 heeft de Commissie aanvullingen op het MER ontvangen. De Commissie heeft deze aanvullingen bij haar advisering betrokken.

- De Commissie adviseert het bevoegd gezag om de aanvullingen op het MER samen met de ontwerpvergunning ter inzage te leggen.

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER inclusief de aanvullingen aanwezig** is.

- De Commissie adviseert het bevoegde gezag de aanbevelingen over de gehanteerde parameters bij de besluitvorming te betrekken.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL EN AANBEVELINGEN

2.1 Gegevens over de luchtwasser

MER

Voor de berekeningen van de werking van de luchtwasser waren onjuiste invoerparameters gehanteerd. Hierdoor waren de berekeningsresultaten van de luchtwasser voor de uitstoot van ammoniak, fijn stof en geur niet betrouwbaar. Daarmee waren de daarop gebaseerde waarden voor geurhinder, ammoniakdepositie en de fijn stof concentratie in de lucht onjuist.

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, samenstelling van de werkgroep wordt verwezen naar bijlage 1.

Aanvullingen

De aanvulling van 12 december 2007 was in feite een nieuw MER. Ten opzichte van het MER van 29 juni 2007 was dit een duidelijke verbetering (beter leesbaar), maar de gegevens voor de luchtwasser waren nog steeds onvolledig of onjuist:

- de detailtekeningen van de zij- en vooraanzichten, uitlaatopeningen en de maatvoering van de voorgestelde luchtwasser ontbraken;²
- het was onduidelijk of voldaan werd aan de specificaties behorend bij de voorgestelde luchtwasser (BWL 2007.01);³
- het oppervlak van het emissiepunt was groter dan hetgeen waarmee was gerekend, waardoor de geurbelasting in de nabijheid van het initiatief waarschijnlijk hoger zou uitvallen;
- bij de alternatieven (inclusief het meest milieuvriendelijke alternatief) waren in het verspreidingsprogramma dezelfde invoergegevens voor de luchtwasser gebruikt als bij het voorkeursalternatief. Gezien de alternatieven was dit niet logisch, want bij de verschillende alternatieven horen (ipso facto) verschillende invoergegevens. De berekende resultaten gaven daardoor geen realistisch beeld van de alternatieven.

De aanvulling van 1 februari 2008 komt gedeeltelijk tegemoet aan deze tekortkomingen:

- de aanvulling bevat één detailtekening;
- de opbouw van de luchtwasser is conform de systeemomschrijving;⁴
- de parameters voor de stal 8 en 9a zijn bij het meest milieuvriendelijke alternatief niet juist bepaald. Een herberekening met behulp van correcte parameters leidt waarschijnlijk (onder meer) tot een lagere geurbelasting in de nabijheid van het initiatief;⁵
- de parameters zijn nog niet helemaal correct ingevuld in het verspreidingsprogramma voor het luchtkwaliteitsprogramma. Naar verwachting hebben de afwijkingen echter slechts een marginale invloed op de einduitkomsten.⁶

■ De Commissie adviseert het bevoegde gezag voor de vergunningverlening voor de werking van de luchtwasser een gecorrigeerde berekening met de juiste parameters te laten uitvoeren.

2.2 Gevolgen voor natuur

MER

Ammoniak

In het MER miste een beschrijving van de instandhoudingsdoelstellingen /natuurdoelen, de kritische depositiewaarden en de heersende deposities op Natura 2000-gebied de Bult, respectievelijk voor EHS gebied de Stippelberg. Tevens was niet aangegeven in welke mate de alternatieven gevolgen hebben op deze natuurgebieden. De Commissie vroeg om met behulp van AAgro-

² Hierdoor konden de berekeningen niet worden geverifieerd.

³ Onduidelijk was bijvoorbeeld of werd voldaan aan het aanstroombebet per m². Verder bleek uit de bijgevoegde detailtekening dat de tweede filterwand niet voldeed (een 50% te dik filter).

⁴ Waarschijnlijk zijn de maten bij de stallen 7a, 7b, 8 en 9a overschat. Hierbij is uitgegaan van een unit van 0,60 m bij 2,5 m in het uitfilter.

⁵ De diameter van het emissiepunt is 2,5 m in plaats van 2,9 m en de luchtsnelheid wordt dan 2,16 m/s in plaats van 1,59 m/s.

⁶ Dit blijkt uit nader onderzoek van de Commissie met correcte parameters in het programma V-stacks vergunningen.

stacks aan te tonen dat het initiatief tenminste een 'stand-still' situatie creëerde ten aanzien van de ammoniakdepositie op Natura 2000-gebied De Bult.

Aanvullingen

Uit de aanvulling van 12 december 2007 bleek dat de ammoniakemissie in het voorkeursalternatief afnam ten opzichte van de referentiesituatie. De invoergegevens van de alternatieven in AAgro-stacks en V-stacks vergunningen waren echter niet correct omdat bij de alternatieven niet van de juiste maatvoering en opbouw van de luchtwassers was uitgegaan.

Tenslotte waren de aangeleverde achtergronddepositiewaarden verouderd (uit 2004).

In de aanvulling van 1 februari 2008 is de berekening met AAgro-stacks aangepast voor één van de alternatieven⁷ maar voor de overige alternatieven is dit nagelaten. Volgens de tekst neemt door de lagere ammoniakemissie ook de ammoniakdepositie op de Stippelberg af. Hoewel een berekening hiervoor ontbreekt, acht de Commissie deze conclusie aannemelijk. Naast de lagere emissie neemt de afstand van de emissiepunten tot de Stippelberg namelijk toe en ook de depositie op het in dezelfde windrichting gelegen Natura 2000-gebied De Bult neemt af.

Hoewel de achtergronddepositiewaarden zijn geactualiseerd (uit 2006) corresponderen de gehanteerde parameters voor AAgro-stacks echter (nog steeds) niet met de gehanteerde parameters voor V-stacks vergunningen.

- De Commissie adviseert het bevoegde gezag om bij de vergunningverlening toe te zien dat de parameters voor AAgro-stacks en V-stacks vergunningen met elkaar overeenstemmen.

2.3 Geurhinder

MER

In het MER was de cumulatieve geurbelasting⁸ niet in kaart gebracht. Ook waren de omliggende geurgevoelige objecten niet op kaart aangegeven.

Aanvullingen

Ook in de aanvulling op het MER van 12 december 2007 ontbrak voor de verschillende alternatieven een beschrijving van de cumulatieve geurbelasting. In de aanvulling van 16 januari 2008 werden aanvullende gegevens over de geurbelasting aangeleverd.⁹ Hoewel deze gegevens geen onderscheid maken tussen de verschillende alternatieven (ze gaan uit van een maximale geuremissie), valt er uit op te maken dat de geurbelasting op de Eiermijndreef 1a verder toeneemt.¹⁰

⁷ Dat wil zeggen: in het alternatief met 40 zoogkoeien en het MMA.

⁸ De cumulatieve geurbelasting is de geurbelasting veroorzaakt door het voornemen samen met de geurbelasting veroorzaakt door de andere intensieve veehouderijen in de omgeving van het dorp De Rips.

⁹ Het betreft een berekening van de geurbelasting veroorzaakt door het initiatief en de andere intensieve veehouderijbedrijven in de omgeving van het dorp De Rips.

¹⁰ Voor de berekening van de geurbelasting van 16 januari 2008 is voor de inrichting uitgegaan van een (maximale) geuremissie van 57.278 OUE/s (worst case). De geuremissie in het voorkeursalternatief (VKA) is echter lager, namelijk 18.580,5 OUE/s. Vanwege deze lagere geuremissie zal het initiatief ook een lagere toename van de geurbelasting veroorzaken dan in de voorgestelde 'worst case'-situatie.

2.4 Het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA)

MER

Het MMA zoals beschreven in het MER ging onvoldoende in op emissiebeperkende maatregelen en was daarom niet het meest milieuvriendelijke alternatief.

Aanvullingen

De aanvulling van 12 december 2007 beschrijft een MMA met een emissiearm huisvestingssysteem in combinatie met een luchtwasser.

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER MET AANBEVELINGEN

In dit hoofdstuk geeft de Commissie adviezen die naar haar mening van belang zijn voor de kwaliteit van de besluitvorming, maar geen betrekking hebben op essentiële tekortkomingen.

3.1 Luchtconditionering

MER

De uitvoering van de luchtconditionering was onvoldoende beschreven. Er ontbraken gegevens over het energieverbruik, een tekening en informatie over het noodplan in geval van calamiteiten (zoals uitval van de luchtconditionering).

Aanvulling

De aanvulling van 12 december 2007 beschrijft de uitvoering en het energieverbruik van de luchtconditionering. Tevens beschrijft de aanvulling de voorzieningen in geval van stroomuitval.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: De heer M. Heijligers en mevrouw N. van Gennip

Bevoegd gezag: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Gemert-Bakel

Besluit: Vergunning Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C 14.0

Activiteit: wijziging en uitbreiding van een bestaande inrichting voor het fokken, mesten of houden van varkens

Betrokken documenten:

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Zie bijlage 2 voor een overzicht van de inspraakreacties.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in: Gemerts Nieuwsblad
aanvraag richtlijnenadvies: 18 januari 2007
ter inzage legging startnotitie: 19 januari 2007
richtlijnenadvies: 26 maart 2007
richtlijnen vastgesteld: 20 april 2007
kennisgeving MER in: Gemerts Nieuwblad
aanvraag toetsingsadvies: 5 september 2007
ter inzage legging MER:10 september 2007
toetsingsadvies uitgebracht: 26 februari 2008

Bijzonderheden:

Op 5 november is het bevoegd gezag een memo aangeboden met een aantal vragen pmtrent het MER. De vragen betroffen de luchtwasser; de gevolgen voor de natuur; de geurhinder en het meest milieuvriendelijke alternatief. Op 12 december 2007, 16 januari 2008 en 1 februari 2008 heeft de Commissie aanvullingen op het MER ontvangen. De Commissie heeft deze aanvullingen bij haar advisering betrokken.

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. H.J.M. Hendriks

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

ing. M. Pijnenburg

drs. R.A.A. Zwiers

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. Waterschap Aa en Maas, Den Bosch
2. P.A.M. Nooijen en J.M.M. Nooijen-Heijligers, De Rips

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Varkenshouderij Heijligers en Van Gennip te De Rips en de aanvulling daarop

De heer M. Heijligers en mevrouw N. van Gennip willen hun bedrijf aan de Eiermijndreef 3 te De Rips wijzigen en uitbreiden. Hiervoor wordt een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer aangevraagd bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Gemert-Bakel. De Commissie is van oordeel dat alle essentiële informatie in het milieueffectrapport (inclusief de aanvullingen) aanwezig is om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming te kunnen betrekken.

ISBN: 978-90-421-2286-4